

Opinió > Carles Boix | 00:00 h.
18/05/2012

Penjant d'un fil

EL "CORRALITO"

"Fa una setmana Krugman era el déu keynesià dels espanyols i dels hollandistes. Dilluns, en canvi, havia caigut del seu pedestal"

Carles Boix

Sic transit gloria mundi. Fa una setmana Krugman era el déu keynesià dels espanyols i dels hollandistes. Dilluns, en canvi, havia caigut del seu pedestal després d'haver alertat d'una **probable sortida imminent de Grècia i d'un possible "corralito" a Espanya**, acusat de ser inintel·ligible (Niño Becerra), ignorant i imprudent (Montoro) o, senzillament, idiota (*La Vanguardia*). O com dimecres tiutejava, divertit, l'amic Pepe Fernández-Albertos, "A ver si Krugman va a ser de la ETA" (#periodismoespañol).

Tanmateix, l'argument de Krugman és, pres com a hipòtesi de treball, irreprotxable. Analitzem-lo posant-hi política i cronologia:

1. Incapaços d'arribar a un acord de govern estable, els polítics grecs han decidit anar a unes noves eleccions el dia 17 de juny.
2. D'acord amb els pronòstics de les enquestes, Syriza quedarà en primer lloc i, en compliment del sistema electoral grec, rebrà una prima de 50 escons. Com a conseqüència, entrarà al parlament grec una majoria efectiva de partits contraris al programa d'austeritat pactat amb la Unió.
3. Dilluns 18 començarà una setmana d'incertesa màxima. Els vencedors es negaran a continuar el programa d'austeritat i exigiran, ara amb més força, renegociar-lo. La Unió es debatrà entre cedir i refinançar Grècia (la tesi hollandista i d'una bona part de la socialdemocràcia alemanya) o insistir en el compliment del programa d'austeritat.
4. Si la Unió titubeja per uns dies, la fugida de capitals s'accelerarà (a un ritme més intens que l'actual). Els bancs grecs s'aproparan a la fallida. El govern grec provisional haurà d'imposar controls de capitals -probablement el cap de setmana de Sant Joan. La decisió es farà en secret i consultant amb la Unió tenint en compte que possiblement vulnera els tractats de la Unió. A més, com que amb aquesta mesura el diner no es podrà treure de Grècia però sí dels bancs, el govern grec també haurà de tancar els bancs.
5. Els punts 1 a 4 presenten un escenari optimista. El més probable és que tot passi abans. Preveient el final de la història, el pànic bancari i la retirada de capitals es produirà de forma massiva ara mateix, en els propers dies, abans del 17-J. I, per tant, hom no pot descartar que el govern grec actual imposi controls bancaris demà o divendres vinent. (Alguns números. Els dipòsits bancaris grecs eren d'uns 171 bilions d'euros al març. Des del 6 de maig els grecs n'han tret uns 4 bilions d'euros cada setmana. Els bancs tenen un cert marge de maniobra perquè la

Unió els ha prestat uns 100 bilions a través d'un programa anomenat "Emergency Liquidity Assistance" per fer front als seus pagaments immediats. Però el marge és molt limitat.)

6. Si hi ha un pànic financer, el sistema bancari acabarà fent fallida. Per la seva banda, el govern grec, que ja ara viu de les remeses promeses per la UE, no podrà pagar els seus deutes immediats en poques setmanes. L'única solució, a mig termini, és emetre pagarés. Els pagarés s'acabaran convertint en instrument de pagament arreu. La nova dracma ja haurà nascut, paral·lela a l'euro en circulació. I Grècia quedarà inevitablement fora de la Unió monetària.

7. Una sortida d'aquestes característiques (o la previsió de la sortida) encendrà totes les alarmes al sud d'Europa. Tot i que des de fa dies la gent ja ha anat treient diners dels bancs a Espanya i Portugal, el ritme s'accelerarà ràpidament. Aquesta acceleració encara produirà més pànic, amb les empentes, trepitjades i morts que passen als teatres i cinemes quan algú crida "Foc!".

8. Depassat pels esdeveniments, el govern espanyol haurà d'imposar una regulació per moderar els fluxes de diners, també en divendres, quan tothom hagi tancat la botiga bancària. No li caldrà fer un "corralito" a l'Argentina i prohibir la retirada de dipòsits. En tindrà prou amb establir un petit impost d'entre el 5% i el 10% sobre moviments superiors als 1.000 euros setmanals. Una mena de taxa Tobin, en aquest cas aplicada als dipositants. Un "corralito" en to menor. Un "corralito" que equivaldrà, per descomptat, al trencament del sistema europeu i del principi de lliure circulació de capital. (En definitiva, dir, a la Montoro, que un "corralito" és materialment i tècnicament impossible és una absurditat. Per altra banda, un ministre d'Economia no pot fer altra cosa perquè consideri-lo com a possible en públic equival, per un joc d'expectatives, a generar-ne un.)

9. Per descomptat, i aquest és el truc krugmanià i de tots els que fan servir alguna versió similar, tota aquesta cadena argumental i la predicció de la sortida de Grècia recolza en un supòsit clau: que la Unió no ajudi a Grècia i que no accepti renegociar les condicions imposades fa alguns mesos. En una paraula, que no sigui prou flexible. Sense flexibilitat a Europa, ens diuen, es produirà una catàstrofe. Una catàstrofe que cal evitar de totes les maneres. En això Krugman continua sent Krugman. El seu objectiu no és carregar-se l'euro cridant que hi ha foc a la sala. El seu blog no obeeix a cap conspiració ianqui dirigida a destruir a Europa. El seu propòsit és utilitzar l'amenaça del desastre per reforçar el partit anti-austeritat.

10. En realitat, Krugman no fa altra cosa que utilitzar els mateixos arguments que fan servir els partits grecs anti-pacte d'austeritat (amb Syriza al capdavant). El càlcul polític d'aquests darrers és que, si Europa no cedeix, la catàstrofe serà molt bèstia i que, com que Alemanya i Europa ho saben, acabaran acceptant un cop més les exigències gregues. Efectivament, d'això en diem un joc de pòquer de proporcions immenses. Amb resultats incerts.

El problema d'aquesta cadena argumental és doble:

1. Cedir completament és acceptar que cadascú pugui fer el que vulgui. I això té dues conseqüències: una, que, econòmicament, els costos de la mala gestió grega recauen sobre tothom (de la mateixa manera que la mala gestió del govern espanyol i de les autonomies de segona a Espanya estan perjudicant Catalunya); dos, que, políticament, ni alemanys ni holandesos

(sobretot aquests darrers, que no van ser els autors de l'Holocaust) ho trobaran acceptable.

2. Donar més diners a Grècia no resoldrà el problema a mig termini perquè el problema de Grècia (i el d'Espanya) és, per molt que li pesi al sr. Krugman, estructural (i no de demanda).

Per tant, què cal fer? En comptes d'esperar al pànic mateix, Europa ha de pendre la iniciativa:

1. Augmentant els fons europeus per sostenir els països més grans contra una fugida de capitals.

2. Però, alhora, intervenir unilateralment i directament Grècia aquest cap de setmana mateix: obligant al govern grec a tancar els bancs, creant un comitè paritari greco-europeu per emetre pagarés/dracmes.

3. I acceptant que l'única sortida econòmica per als grecs és la devaluació (si és possible, ordenada) que els torni a fer "competitius".

5 **Narcís:** Si per Catalunya àdhuc PPCC el problema fos tot el relatat ací